

[Fejér vármegyei tisztújítás -1692](#) ^[1]

Esterházy Pál nádor levele Fejér vármegye főispánjának arról, hogy a tisztviselőket vallási hovatartozástól függetlenül, érdem alapján választhatja. Kismarton, 1692. szeptember 13.

Illurme comes dne,^[1] frater nobis observandissime!^[2]

Salutem ac officiorum nostrorum commendationem.^[3] Kegyelmed levelét vettük. Értjük pro vigesima pcentis^[4] nemes Fehér vármegyének tisztok restaurációjára^[5] nézve pfigált^[6] gyűlés napját, írtunk azért mi is dombóvári tiszttartónknak, Szentimrei Ferencnek, hogy azon gyűlésén, ha reá érkezhettek, jelen legyen részünkről, aki is kegyelmetekkel egyetértvén az közönséges jókban fáradozzon. Azonban akaránk kegyelmednek tudtára adnunk, hogy mivel Őfelsége egyáltalában nem akarja, hogy az újonnan Őfelsége fegyvere által nyert vármegyékben valamely pápista hűtön kívül való tisztviselő legyen, mert midőn följebb nevezett kegyelmes urunk Őfelsége azon vármegyének főispánságát az mi Gábor^[7] fiunknak méltóztatott volt conferálni,^[8] magunknak megmondotta, hogy más hűtön való tisztviselőt azon vármegyében mi szenvedjünk, azért kegyelmed is alkalmaztassa ahhoz magát, és különbet ne cselekedjék. Nem is látom itt szükségesnek az conditiót,^[9] mivel most első dolog, és nincs is annyi ember, akiben igen sokat válogathasson kegyelmetek, hanem akiket kegyelmed alkalmasnak ítél lenni, legyenek azok. In reliquo^[10] éltesse Isten szerencsésen kegyelmedet.

Kismarton, 13. Septembris a. 1692.^[11]

Illurmae dnaonis vae frater ad officia paratus

Paulus Esterházy^[12]

palatinus^[13]

Jelzet: MNL FML IV. 1. c. Fasc. 1. No. 2/6.

Eredeti levél Esterházy Pál nádor aláírásával.

(Az illusztrációként szereplő rézmetszet Esterházy Pált ábrázolja.)

---

[1]Fejér vármegye főispáni tisztségét 1691–1732, valamint 1734–1746 között Esterházy Ferenc töltötte be.

[2]Méltóságos gróf uram, igen tisztelt bátyánk! (lat.)

[3]Üdvözetünket küldjük és szolgálatainkat ajánljuk. (lat.)

[4]psentis: praesentis (praesens, lat.): jelen hónap huszadikára (lat.)

[5]restaurációjára (restauratio, lat.): tisztújítására

[6]pfigált: praefigált (praefigo, lat.): kijelölt

[7]Esterházy Gábor (1673–1704) Esterházy Pál nádor fiaként az uralkodó 1688-ban nevezte ki Fejér vármegye főispánjává. Tisztsége idején a vármegye még újaszervezés előtt állt, a katonai igazgatás miatt feladatát nem tudta ellátni, majd 1691-től Zala és Somogy vármegyék főispánja lett.

[8]conferálni (confero, lat.): juttatni

[9]conditiót (conditio, lat.): feltételt, kikötést

[10]egyebekben (lat.)

[11]1692. szeptember 13. (lat.)

[12]Esterházy Pált (1635–1713) az 1681-es soproni országgyűlésen választották nádorrá, amely tisztséget haláláig betöltötte.

[13]Méltóságos uraságtoknak szolgálatra kész bátyja: Esterházy Pál nádor. (lat.)

A török hódoltság utáni pár év sajátos viszonyaiba enged betekintést a Fejér Megyei Levéltár készülő forráskiadványának e részlete. A vármegyei tisztújításkor - lévén kevés volt a tisztségre szóba jöhető személy - nem volt elsődleges szempont a vallási hovatartozás. Erről ír Esterházy Pál nádor a Fejér vármegye főispánjához küldött levelében. Néhány év múlva azonban már megváltoztak a körülmények.

2017. Copyright - MNL

Forrás webcím: http://reformacio.mnl.gov.hu/fejer_varmegyei_tisztujitas_1692

Hivatkozások

[1] http://reformacio.mnl.gov.hu/fejer_varmegyei_tisztujitas_1692